

Gyászjelentés

Karányi Frigyes okl. bányagépészmérnök 2017-ben 81 éves korában Ajkán elhunyt.

Somogyvári Imre okl. bányamérnök 2018. január 17-én 91 éves korában Pécsen elhunyt.

Kiss György okl. bányagépészmérnök 2018. február 9-én 85 éves korában Budapesten elhunyt.

Ponyi Imre okl. bányamérnök 2018. február 18-án, életének 83-ik évében Budapesten elhunyt.

Wágner Ferenc, a dorogi Bányász Szakszervezeti Szövetség elnöke 2018. február 19-én életének 69-ik évében elhunyt.

Földi Józsefné sz. Patakfalvi Erzsébet idegenforgalmi referens, 2018. február 27-én, életének 79-ik évében Salgótarjánban elhunyt.

Dr. Goda Miklós okl. bányamérnök 2018. március 10-én, életének 85-ik évében Gyöngyösön elhunyt.

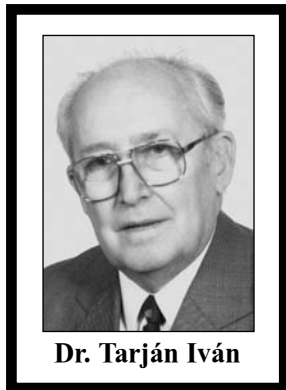
Pender Ferenc okl. bányamérnök 2018. március 19-én, életének 89-ik évében Sárísacon elhunyt.

Kovács Béla okl. bányamérnök 2018. március 23-án, életének 72-ik évében Tapolcán elhunyt.

(Tagtársaink életútjáról későbbi lapszámunkban fogunk megemlékezni.)

Dr. Tarján Iván (1930–2017)

2017. december 12-én 87 éves korában elhunyt *prof. dr. h.c. dr. Tarján Iván*, gyémántokleveles bányagépészmérnök a műszaki tudomány doktora, az OMBKE tiszteleti tagja, a Bányamérnöki Kar korábbi dékánja, a Munka Erdemrend ezüst fokozatával, Szent-Györgyi Albert Díjjal és még számos szakmai, egyetemi és egyesületi elismeréssel kitüntetett professzor emeritus.

Tarján Iván (Theodorovits Iván) 1930. november 8-án született Mezőtúron. Középiskolai tanulmányait a budapesti Fasori Gimnáziumban végezte. 1949-ban nyert felvételt a Nehézipari Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karára, ahol 1953-ban szerzett kitüntetéses bányagépész-mérnöki oklevelet. A diploma megszerzése után, Bányászati Kutató Intézetben eltöltött két hónapot követően, Boldizsár Tibor professzor meghívására Sopronba került tanársegédnek a Bányamérnöki Kar *Bányagéptan II. Tanszékére*. 1954-1957 között MTA aspiránsként folytatta tanulmányait és kutatásait. 1957-ben adjunktusnak nevezték ki. 1959-től egyetemi docens, majd 1970-től egyetemi tanár. 1972-1995 között az *Ásványelőkészítési Tanszék*, későbbi nevén az Eljárástechnikai Tanszék vezetője volt. 1992-1995 között az Eljárástechnikai és Geotechnikai berendezések Intézet igazgatója. Az 1965-1971 közötti időszakban a Bányamérnöki Kar dékánhelyettese, majd két ciklusban, az 1971-1974. és 1984-1987. években a kar dékánja volt.

Tarján Iván professzor teljes szakmai, vezetői munkássága, kiemelkedő oktatói, tudományos kutatói életútja a Miskolci Egyetemhez, a Bányamérnöki Karhoz (Műszaki Földtudományi Karhoz), a bányászathoz kötődött.

Diplomatervének témája – bányavízmentesítés, szivattyútelepek létesítése – évtizedekre meghatározta oktatói, kutatói tevékenységét. Kandidátusi értekezését 1961-ben védte meg „A bányalevegő felmelegedésével, illetve lehűlésével kapcsolatos néhány alapvető kérdés vizsgálata” címmel, amelyben a mélybányák hűtésének tervezéséhez adott fontos elvi alapokat és összefüggéseket, tervezési eljárásokat. Hazai és nemzetközi szinten is elismert, bányászati áramlástanai kutatásai elméleti és gyakorlati eredményeit összefoglaló „A hidraulikus szállítás és hidromechanizáció vizsgálata és bányászati alkalmazása” című munkájának sikeres megvédésével 1991-ben megszerezte a *műszaki tudomány doktora* (MTA doktor) címet.

A bányamérnök hallgatók generációit oktatta. Jól felépített nyugodt, csendes, halk szavú előadásait a hallgatók szerették, tisztelték mint embert, mint oktatót egyaránt. Oktatói működésére jellemző volt az alaposág a jó

felkészültség. Mindig nagy gondot fordított tananyaga fejlesztésére és rögzítésére. Könyvei, jegyzetei jelentek meg: 1 tankönyvet, 2 könyvrészletet, 5 egyetemi jegyzetet írt. Oktatott tantárgyai: Bányagéptan, Szivattyúk és szellőztetők, Dúsítás, Környezetvédelmi eljárások, Hidraulikus és pneumatikus szállítás, Mechanikai eljárás-technika alapjai, Keverés és homogenizálás, és Fázisátváltás.

Tudományos szakmai munkássága döntően a bányászatban jelentkező műszaki problémák elméleti és gyakorlati megoldására irányult. Soha nem elégedett meg az íróasztal melletti kutatásokkal: itthon és külföldön végzett üzemi mérésekkel, laboratóriumi vizsgálatokkal, félüzemi kísérletekkel alapozta meg, mutatta be a műszaki problémák megoldására tett javaslatait, és bizonyította tudományos kutatásait. Kutatói és oktatói munkássága a bányászati áramlás- és hőtani témacsoport mellett a mechanikai eljárás-technika, az előkészítéstechnika irányába teljesedett ki. Ezen tématerületeken kutatásai a hidraulikus és pneumatikus szállítás, a reológia és reometria, a keverés-homogenizálás, a fázisátváltás, szemcsés anyagok mozgásának vizsgálata folyadékokban és gázokban, szuszpenziók és keverékek áramlása területekre irányultak.

Tudományos kutatói munkásságának legtermékenyebb időszaka az 1973-2000 közötti évekre tehető. A több mint 130 magyar és idegen nyelvű publikációjából 100 ekkor készül el. Vezetésével és közreműködésével 13 szabadalom született, az irányítása alatt készített kutatási jelentések száma 135. Hazai és nemzetközi konferenciákon, szakmai és tudományos rendezvényeken, továbbképzéseken tartott előadásainak a száma több száz.

Tarján Iván professzor *vezetőként* is maradandót alkotott. Az Ásványelőkészítési Tanszékre kerülve új feladatokat, jövőképet, biztonságot, nyugodt alkotó légkört teremtett az általa vezetett közösségnek. Felismerte a számára talán új szakterület hazai és nemzetközi fejlődési irányait, szakmai tudományos kihívásait. Kiemelt figyelmet fordított a laboratórium fejlesztésére, a kutatási és kísérleti munkák technikai feltételeinek megteremtésére. Kezdeményezésére és a vezetésével kidolgozott tervek alapján 1992-ben került akkreditálásra és indult meg – elsőként Magyarországon – a Miskolci Egyetemen az előkészítéstechnika-mérnöki szak. Fontosnak tartotta a hazai és nemzetközi szakmai-tudományos kapcsolatokat. Külföldi szakmai partnereivel 1975-ben elindította a kétévente megrendezésre kerülő HYDROMECHANISATION (International Conference on Hydromechanisation) c. konferencia sorozatot, majd a Berlini Egyetem (TU Berlin) professzorával együttműködve 1978-ban indult a Magyar-német Eljárás-technikai Szeminárium. Fontosnak tartotta, hogy a nemzetközi kapcsolatokba a tanszék valamennyi oktatója, kutatója bekapcsolódjon.

Kiemelkedő tudományos eredményeit számos sikeres hazai és nemzetközi kutatási pályázat és szakmai-tudományos együttműködés is bizonyítja. Az általa létrehozott és vezetett tudományos iskolában több hazai és külföldi szakember, fiatal kutató szerzett tudományos fokozatot. Tevékenységének eredménye, hogy az általa korábban vezetett intézet ma hazai és nemzetközi szinten is elismert, nagyon sikeres és eredményes lehet.

A Bányamérnöki Kar dékánjaként a nyugodt kari légkör biztosítása mellett az oktatás színvonalának emelését, az oktatási anyagok korszerűsítését, a hallgatók gyakorlati ismereteinek elmélyítését, a vállalatokkal, kutatóintézetekkel való folyamatos kapcsolattartást kiemelten fontosnak tartotta.

Kutatási és oktatási tevékenysége mellett széleskörű tudományos közéleti tevékenységet fejtett ki és kiemelkedően eredményes egyetemi nemzetközi kapcsolatokat épített, amelyek jelentősen befolyásolták a tudományterület és az oktatási témakör hazai fejlesztését. Számos hazai és nemzetközi szakmai és tudományos bizottságban dolgozott.

Az MTA köztestületének 1995-től, az MTA Bányászati Tudományos Bizottságának (BTB) 1980-tól volt tagja. A Miskolci Akadémiai Bizottság (MAB) Bányászati Bizottságának 1990-től 1999-ig volt elnöke. 1999-től a MTA X. Osztálya doktori szakszabványbizottságának, 1998-tól az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának 10. szakértői kollégiumának tagjaként tevékenykedett. Elnöke volt a Miskolci Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsának (1996-2000) és tagja a Miskolci Egyetem habilitációs bizottságának (1993-2000).

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek 1953-tól volt tagja, 2000-től tiszteleti tagja.

Munkájának elismeréseként több magas egyetemi és állami kitüntetésben részesült, többek között 1974-ben megkapta a *Munka Érdemrend ezüst fokozatát* és 1995-ben a *Szent-Györgyi Albert Díjat* is. 1990-ben a *Signum Aureum Universitatis*, 2013-ban a *Miskolci Egyetemi Érdemérem* egyetemi elismerést vehette át. 2004-ben a Miskolci Egyetem *hc. doktori cím* adományozásával ismerte el kiemelkedő oktatói, kutatói, vezetői tevékenységét, az egész egyetem számára meghatározó munkásságát.

Tarján Iván professzor életútjának méltatása talán hiányos lenne, ha tudományos, szakmai, oktatói tevékenysége mellett, nem szólnánk az emberről, a kollégáról, a munkatársról. Minden volt munkatársa, vagy mindenki, aki kapcsolatba került vele tanúsíthatja, hogy olyan ember volt, aki kerülte a nagy szavakat, mindig a nyugodt, csendes alkotó munkát kedvelte. Példamutató volt a munkában, – vállalásban, a határidők pontos betartásában éppúgy, mint a tudományos igényességben. A természettudományok és a műszaki tudományok mellett szerette a zenét, a művészeteket, a kulturális értékeket is.

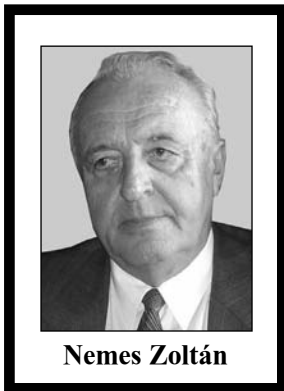
Nyílt, őszinte, barátságos egyénisége, szakmaszeretete, a tudomány és a Miskolci Egyetem iránti elkötelezettsége példát mutathat az egyetem hallgatósága és oktató kutató közössége számára egyaránt.

Búcsúztatására és temetésére szűk családi körben került sor. Emlékét tisztelettel megőrizzük.

B.J.

Nemes Zoltán (1939–2017)

Nemes Zoltán aranyokleveles bányaművelő mérnök, gázipari szakmérnök (robbantómester, bányamentő, hites bányamérő, bányászati szaktervező) a Magyar Bányászati Hivatal nyugalmazott műszaki elnökhelyettese a magyar bányászat és energiaipar 37 éves elkötelezett szolgálata után tért végső nyugalomra 2017. május 12-én Budapesten.

1939-ben született *Óföldreákon*, egy Árpád-kori parányi településen, a híres, több százéves erődtemplom szomszédságában lévő Návay-kastélyban egy belső inas és a szakácsnő gyermekeként. Általános iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte 1945-1953 között egy osztatlan, kéttantermes iskolában. Kiemelkedő tanulmányi eredményét és tehetségét látván a tanító győzte meg a szülőket, hogy engedjék a fiukat tovább tanulni. 1953-1957 között gimnazista és kollégista lett a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnáziumban. Hétféteken hazajárt a „tisztáért”, a tanévek közötti nyarakon az apjának segített a tejbegyűjtő állomáson, és az aratásnál, cséplésnél házaknál dolgozott. Gabonában fizettek érte. Értelme és szorgalma hamarosan megmutatkozott, és az akkori matematika tanára továbbtanulásra buzdította kiemelkedő matematikai képessége miatt.

1957-1962 között töltötte egyetemi éveit a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán. Ettől kezdve már csak látogatóba, vagy hosszabb időre a nyári szünetekben járt *Óföldreákre*. Ösztöndíjat kapott, és alkalmi munkákat is vállalt. Egyetemi éveiben megtanult a nagyvárosban élni, alkalmazkodni képes, jóindulatú, barátságos fiatalember volt, és 19 évesen megismerte későbbi feleségét, akivel 1961-ben házasságot kötöttek.

Diplomatervének témáját az *Ózd vidéki Szénbányászati Tröszt Putnoki Üzemének rekonstrukciója* címen kapta, azt megvédve 1962 szeptemberétől 1969. február 1-ig üzemmérnökként dolgozott *Putnokon*. Ez idő alatt robbantómesteri vizsgát tett le, és bányamentő képesítést is szerzett. Nagyon lelkesen, egy jó főmérnök, dr. Bodrogi Jenő, irányítása mellett dolgozott évekig. Az ott töltött 7 év alatt többek között vezette a bányához kapcsolódó föld alatti és külszíni robbantási munkákat, és irányította a tröszt első önjáró biztosítású frontfejtésének előkészítési és beindítási munkáit is. Kiváló kapcsolata volt a bányamesterrel, de minden más munkatársával is. Szerették. A Putnokon töltött 7 év alatt 3 Kiváló Ifjú Mérnök és egy Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott.

1969. februártól az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség (OBF) *Miskolci Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség*hez került. Először felügyelői, majd főfelügyelői munkakörben, 1983. szeptember 1-től hivatalvezető-helyettesként, 1991. októbertől 1992. szeptember 1-ig megbízott hivatalvezetőként dolgozott. 1973-ban a Nehézipari Műszaki Egyetemen gázipari szakmérnöki oklevelet szerzett, mely ismeretek nélkülözhetetlenné váltak a gázellátás hatósági felügyeletének ellátása során. A Miskolci Bányakapitányságnál 1969 és 1992 között eltöltött 23 év alatt hatalmas, sokrétű, a bányászat minden területére kiterjedő tapasztalatra tett szert. Változatos, érdekes, felelősségteljes munkája volt, amit örömmel és biztos szakértelemmel végzett és nagyon szeretett. Megélhette a szénbányászat aranykorát a '70-es években, amikor a Borsodi Szénbánya az ország legnagyobb termelésű szénbánya vállalata volt, és átélte az 1991. évi felszámolási eljárást is. Minden gazdasági mozzanat érintette a Felügyelőséget is, hiszen az élet, a vagyon és a törvényesség védelme továbbra is feladatuk volt. Az utolsó ott töltött évében Ő volt a Kapitányság vezetője és a saját helyettese is egyben, amikor a nagy változások szele már a bányafelügyeletet is elérte.

Egészséges, nagy teherbírású ember volt. A 90 éves Miskolci Bányakapitányság Emléklapot készített 2001. szeptember 7-én, melyben Nemes Zoltán nyugalmazott bányakapitányról így nyilatkoztak volt kollégái: „*A kormánykerék mellé Nemes Zoltán állt, ki az elmélet és a gyakorlat embere. Megedződött Ő az élet és a Bányakapitányság tengerén. Két évtizedig állt a Kapitányok mellett, Neki mankó, segítség sohasem kellett. A múltja is NEMES lett!*”

1992. szeptember 1-től az OBF jogutódjaként létrejött *Magyar Bányászati Hivatalhoz* felkérésre került bányaműszaki *elnökhelyettesi* munkakörbe. Az 1980-as évek második felétől több ok miatt szükségesnek látszott a bányászatról szóló 1960. évi III. törvény módosítása, mert 1990 után alapjaikban változtak meg a tulajdonosi viszonyok. Ezeknek a változásoknak a kezelésére hozták létre az 1993. évi XLVIII. törvényt, melynek megalkotásában Nemes Zoltán nagymértékben részt vett. Oriási tapasztalata volt a jogszabályok értelmezése, határozatok meghozatala, vizsgálatok lefolytatása területén, gyakorlati tudása és tapasztalata mellett „bürokrata” adottságai is hasznára váltak.

1994-ben a Magyar Közigazgatási Intézet vizsgáztató bizottsága előtt *közigazgatási alapvizsgát* tett, majd 1999 márciusában az európai integrációs felkészülést szolgáló tanfolyamon vett részt a Miniszterelnöki Hivatal megbízásából, melyről tanúsítványt kapott.

A '90-es években erőteljesen terebélyesedtek a gázelosztó hálózatok, a kő-, kavics-, homokbányászat jórészt e beruházásokhoz kötődött, ennek alakulása kihatott a kitermelésre is. A gázipari szakmérnöki diploma ennek a feladatnak az ellátására is alkalmassá tette Őt. Ebben a beosztásban is maximális elhivatottsággal dolgozott, tudása, a szakma iránti mélyes elkötelezettsége, a megalkotott jogszabályokhoz való betű szerinti ragaszkodás és a lelkiismerete azt diktálta, hogy mindig az előírásoknak megfelelően döntsön. Sokasodtak az engedélyezési eljárások, ezt jogszerűen betartani időnként nagyon nehéz volt.

Gázmérnöki tudására nagy szükség volt, amikor a '90-es évek közepe táján hivatalos szakvéleményt kért tőle a bíróság a kelenföldi gázvezeték ügyében, mely az erőmű növekvő energia-szükségletét csővezetéken beszállított nagynyomású földgáz igénybevételével kívánta megoldani. A szakvéleménye nem találkozott a szaktudás nélkül pereskedő fél akaratával, de kitartott a meggyőződése mellett, bár óriási nyomás nehezedett rá a vezeték megépítését ellenzők részéről.

Bányahatósági munkája során részt vett számos jogszabály és biztonsági szabályzat megfogalmazásában, szerkesztésében és kiadásában. Esetenként több más szakmával, társadalmi szervvel, ellenőrző szervezetekkel való egyeztetések is a munkaköréhez tartoztak. Külföldi kapcsolatokat is ápoltak, főleg az európai integráció jövőbeni lehetőségei miatt.

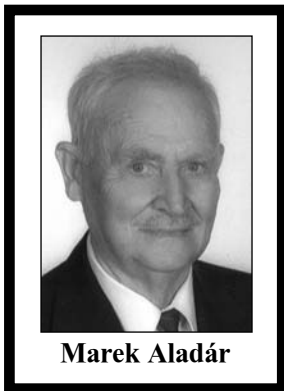
Szeretett szakmájában 37 évet dolgozhatott. 1999. december 31-én, tudása és ereje teljében munkakörének megszüntetése miatt, egyetértésével nyugdíjba került. *Munkásságát számtalan kitüntetéssel ismerték el az évtizedek során.* 1992-ig a SZOT elnöksége, a KISZ Központi Bizottsága, a Népköztársaság Minisztertanácsa, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete ismerte el szakmai és társadalmi munkáját, hűségét a bányász szakmához. 1992-től a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége, a Magyar Bányászati Szövetség, az Ipari és Kereskedelmi Miniszter értékelte kiváló munkáját, majd 1999. szeptember 1-én a Magyar Köztársaság elnöke *személyes megbecsülése jeleként* kiemelkedő bányahatósági munkája elismeréseként *Elnöki Ezüstéremben* részesítette. Életével azt bizonyította, hogy ha valaki tehetséggel, szorgalommal, tudással, akarattal és hűséggel kitart választott hivatása mellett, az egy kicsi csongrádi faluból is elérkezhet szakmájának csúcsára.

Nemes Zoltán mindig megbízható, szavatartó, pontos és precíz, hűséges, becsületes, családszerető és a végtelenségig gondoskodó ember volt. Rendkívül erős felelősségérzettel rendelkezett. Nem volt dicsekvő, soha nem panaszkodott, zárkózott volt az alaptermészete. Általánosan jó egészségben töltött évtizedek után 2015-ben agytörzsi sztrókot kapott, melyből nem volt remény a felépülésre, és 2017. május 12-én elhunyt. Magam, két fia, menyei és két unokája örökre az emlékezetünkben tartjuk. 56 évig voltam a szerető és hűséges felesége.

Nemes Zoltánné, Sárossy Hedvig

Marek Aladár (1935–2018)

Marek Aladár 1935. február 21-én született Salgótarjánban. A helyi Madách Imre Gimnáziumban érettségizett, majd üvegipari üzemmérnöki oklevelet szerzett. Ebben az időben két nagy üveggyár (Síküveggyár és Óblösüveggyár) működött Salgótarjánban, ő az Óblösüveggyárat választotta munkahelyéül.

Marek Aladár

A gyárban több beosztásban dolgozott: laboráns, művezető, üzemvezető volt, végül minőségellenőrként vonult nyugdíjba. A munka mellett a fiatal üvegmunkás tanulókat oktatta, tankönyvet, szakkikkeket írt. Az Óblösüveggyár az 1900-as évek második felében prosperált. Marek Aladár ehhez jelentősen hozzájárult. A rendszer-váltás utáni összeomlást már nyugdíjasként érte meg.

A magas testalkatú szikár fiatalembert a röplabda vonzotta és évekig versenyszerűen sportolt. A versenysport feladása után a városi szakági szövetségben tevékenykedett.

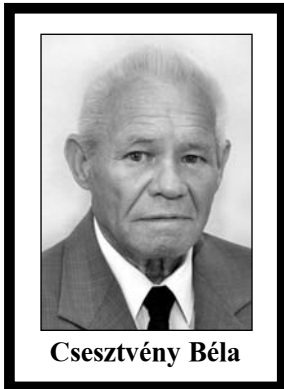
Szabad idejében szívesen kertészkedett város közeli hétvégi házánál. Az OMBKE-nek 2008-tól tagja, a Salgótarjáni Osztály rendezvényeinek – amíg egészsége megengedte – állandó résztvevője volt. Két év óta azonban betegsége már egyre súlyosabbá vált, ritkán jutott el közénk.

2017 decemberében kórházba került, de a betegsége legyőzte őt. December 23-án eltávozott közülünk. Hamvasztás utáni temetésére 2018. január 10-én került sor a salgótarjáni régi (belvárosi) temetőben.

Józsa Sándor

Csesztvény Béla (1932–2018)

Csesztvény Béla gyémánt-okleveles bányamérnök, gázipari szakmérnök 1932. július 13-án született a Nógrád megyei Kisterenyén. A középiskolát Budapesten és Egerben végezte el. 1956-ban bányaművelő mérnöki oklevelet szerzett Sopronban.

A Bányászati Aknamélyítő Vállalat borsodi körzetében helyezkedett el. 1957-től a Borsodi Szénbányászati Tröszt üzemében (Feketevölgy, Lyukóbánya, Alberttelep) volt üzemmérnök. 1958 novemberében áthelyezték a *Salgótarjáni Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség*hez kerületi főmérnöknek. Szakterülete a bányaművelés volt. Kemény fegyelmet, rendet követelt meg az üzemeknél. A keménysége ellenére humánus, emberszerető, barátkozó ember volt. 1984-től a hivatalvezetői munkakört töltötte be. 1990-től a Miskolci Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség címzetes hivatalvezetője volt a Salgótarjáni Felügyelőség felszámolásáig.

1965-től igazságügyi szakértői tevékenységet folytatott. 1973-ban gázipari szakmérnöki diplomát szerzett.

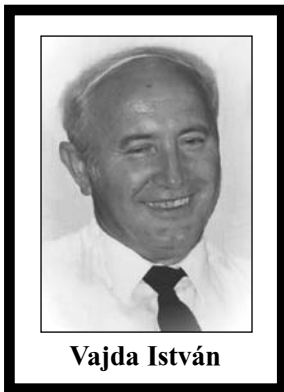
1990 decemberében vonult nyugállományba. Nyugdíjazása után sem hagyott fel a szakmai munkával. A szakmában országosan, sőt a határon túlterjedő kapcsolatai voltak, aminek révén külföldi tulajdonú bányák felelős műszaki vezetői tisztségét töltötte be. 2001-ben a Budapesti Igazságügyi Szakértő Kamara gyémántfokozatú jelvényt adományozott részére. A szakértői munkáját mindaddig folytatta, amíg a betegsége le nem győzte őt.

2018. január 14-én távozott közülünk.

Józsa Sándor Miklós

Vajda István (1935–2018)

Hosszú volt az út, amelyen *Vajda István*, a fiatal vegyésztechnikus Szeged után Salgótarjába érkezett. 1935. július 4-én a Csongrád megyei Csanádpalotán született. Nyolc évesen maradt árván két testvérével együtt. Édesanyjuk egyedül nevelte őket becsületre, tisztességre. Általános iskola után a szegedi Vegyipari Technikumban 1954-ben végzett szervesvegysz technikusként.

Pályázat alapján került a Nógrádi Szénbányászati Tröszt-höz 1954. július 26-án. Feladata a szénminták elemzése volt. 1960-tól a Bányászati Kutató Intézet részére méréseket végzett a Kisterenye Bányaüzem szénfajtáinak többretű felhasználásra.

1961. április 29-én vette feleségül Godó Évát, két gyermekük született: Éva és Zsuzsanna. Boldog házasságban éltek. Odafigyelt a gyermekeinek fejlődésére, szeretettel nevelte, tanította őket. Sokat kirándultak, télen sieltek. Aktív volt unokái életében is. Szabad idejében a családdal együtt kertészkedett. Örömmel fogadta dédunokái érkezését.

Sok szabadidős tevékenységet folytatott: volt tömegsport szervező, kézilabdázó, az üzemi újság sport rovatát vezette, a sielést népszerűsítette. Biatlon világbajnokságon bíróként, helyi versenyeken szervezőként vett részt.

Munkája során több kiváló dolgozói kitüntetést, számos elismerést kapott. A Bányász Szolgálati Érdemérem bronz, ezüst, arany és gyémánt fokozatát, a Szakszervezeti Munkáért kitüntető jelvény arany fokozatát. 2009-ben az 5. Nógrádi Príma Gálán a Nógrád megyei Önkormányzat különdíját Becső Zsolt elnök a következő szavakkal adta át: „annak az embernek, aki a föld fölött és a föld alatt is magabiztos”. 2010. március 14-én a *Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét* vette át dr. Hiller István minisztertől.

1954-től szakszervezeti tag. 1975-től az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Nógrádi Osztályának tagja. A BKL Bányászat szerkesztő bizottságának 1998-tól 2014. májusig, betegsége súlyosbodásáig tagja volt. Tájékoztató cikkeket írt a bányásznap megemlékezésekről, eseményekről. Tagja volt a Bányász-Kohász Dalkörnek, örömmel vállalta a közös énekléseket, fellépéseket.

Nyugdíjasként a Nógrádi Szénbányák által alapított Bányamúzeumba hívták kiegészítő tárlatvezetőnek, végül

ott maradt közel 20 évig. A Nógrádi Szénbányák felszámolása után a múzeum a Nógrád Megyei Múzeumi szervezet irányítása alá került. A tárlatvezetés mellett megbízást kapott a múzeumi adminisztrációs feladatok, a pénzügyek intézésére, a karbantartás, ill. a hibák elhárítási munkáinak irányítására, a külső vállalkozók által végzett munkák felügyeletére. A munkatársaival együtt – akik közül már többen elmentek – szívügyük volt a múzeumbánya életének folyamatos fenntartása.

A mélyművelésű bányavállalatok felszámolása során arra törekedett, hogy egyes, már nem javítható bányagépeket bemutatás céljából a múzeum részére átvegyék. Így ajándékozás jogcímen sok eszközhöz jutott a múzeum. Így alakult ki a bányagép-skanzen. A látogatottság évről évre nőtt. Mindent megmozgatott: rádiós és televíziós nyilatkozatai országos ismertséget hoztak és vonzották a látogatókat. Védősisakban haladva átélhették a látogatók a bánya életét, a kézi fejtést, a csillébe rakodást. Minden látogatás alkalmával kihangsúlyozta a bányász emberek tisztelétét, a nehéz munkájukat, akik vigyáztak egymásra, segítették egymást. Így tette élővé a múzeumot és így lett a látogatók Pista bácsija.

Hosszú betegség után 82 éves korában, 2018. január 24-én hunyt el.

Józsa Sándor

Czene Géza (1940–2018)

A nógrádi bányásztársadalom szomorúan értesült, hogy *Czene Géza* aranyokleveles bányamérnök, okl. munkavédelmi szakmérnök 2018. február 1-én váratlanul elhunyt.

1940. július 28-án született a Nógrád megyei Cereden négygyermekes földműves család harmadik gyermekeként.

A középiskolát a salgótarjáni Madách Imre Gimnáziumban végezte el, majd a Miskolci Nehézipari Egyetemen 1963-ban szerezte első diplomáját okleveles bányamérnökként kitűnő eredménnyel. A későbbiekben már munka mellett szerzett bányabiztonsági és munkavédelmi szakmérnöki diplomát.

1963-ban a *Fejér megyei Bauxitbányánál*, Kincsesbányán helyezkedett el mérnökként és Székesfehérváron élt. 1980-ban költözött vissza szülőföldjére családjával Salgótarjánba és a *Nógrádi Szénbányánál* dolgozott osztályvezető, majd biztonságtechnikai főmérnöki beosztásban nyugdíjba vonulásáig. Szakmai életét a bányák biztonságosabbá tételének és a bányamentésnek szentelte. Czene Géza munkáját a lelkiismeretesség, a körültekintés és a mérnöki precizitás jellemezte. Munkája során a vállalat valamennyi üzemével kapcsolatba került és az üzemi kollégákkal is baráti, jó viszonyt tudott kialakítani. Munkatársai tisztelték alaposságát és a fáradhatatlan

kitartását, a bányabiztonság területén tett erőfeszítéseit.

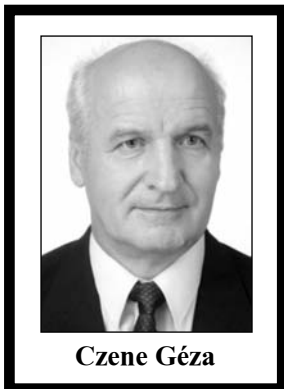
1962-től haláláig aktív tagja volt az OMBKE-nek és a tagjaiból verbuválódott Bányász-Kohász Dalkörnek.

Elhivatott munkáját több szakmai kitüntetéssel is elismerték. 2009-ben *Szent Borbála-érmét*, a Magyar Köztársaság ipari miniszteri kitüntetését kapta a magas színvonalú lelkiismeretes bányászati tevékenységéért. 2012-ben *Sóltz Vilmos-emlékérmét* az 50 éves OMBKE tagság elismeréseként, 2014-ben pedig kiemelkedő egyesületi munkájáért *OMBKE Plakettet* kapott. Többször volt mind a Fejér megyei Bauxitbánya, mind a Nógrádi Szénbányák kiváló dolgozója és *Bányász Szolgálati Érdeméremben* is részesült.

2010-től türelemmel viselt, hosszan tartó, súlyos betegsége miatt visszavonultan élt tágabb családja körében. 2018. február 1-én váratlanul, influenza szövődményében hunyt el.

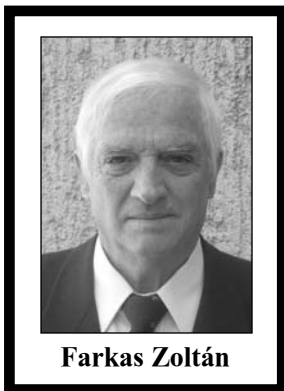
Búcsúztatója 2018. február 9-én volt a ceredi temetőben, ahol a Dalkör tagjai, volt kollégái és barátai hangján felcsendülő Bányászhimnusszal emlékeztünk, és mondtunk neki utolsó Jó szerencsét!

Józsa Sándor

Farkas Zoltán (1942–2018)

Sajnos megint végleges búcsút kellett vennünk egy kedves tagtársunktól, kollégánktól. *Farkas Zoltán* olajbányász mélyfűrőipari technikus, muzeológus 2018. február 10-én eltávozott körünkől.

Farkas Zoltán 1942. március 29-én született Zsdenyován (Szarvasháza), amely akkor még Magyarországhoz tartozott. 1945-1950 között két testvérel szülőfalujában nevelkedett. 1950 augusztusában – mivel szülei saját házukban szatócsboltot és kocsmát üzemeltettek – a családot kitelepítették Hajdúsámsonba. Zoltán ott járt iskolába 1953-ig, majd Bárszentmihályfán fejezte be az általános iskolát.

1958-61-ig a várapalotai 305. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet mélyfűrő szakán tanult, melynek befejezése után a *Vízutató és Fűrő Vállalatnál*, mint fűrőmester helyezkedett el. 1969-1974-ig a zalaegerszegi *Mezőber Vállalatnál* geodétaként dolgozott. 1972-ben Nagykanizsán elvégezte a Kőolajbányászati és Mélyfűrőipari Technikumot. 1974. július 1-vel került a *Magyar Olajipari Múzeumba*, ahol fejlesztési technikusként eleinte a műtárgyak, berendezések gyűjtése, rendezése volt a feladata. Később a múzeum szakkönyvtárosi teendőit látta el nyugdíjba vonulásáig, 2002-ig. Emellett a gyűjtési munkában és a szakmai látogatók vezetésében segített.

Munkája során megismerkedve a különféle kőzetekkel, őskövületekkel érdeklődése a geológia felé irányult és ezzel haláláig foglalkozott. Szakfolyóiratokban több cikke is megjelent.

Munkája mellett a turizmus töltötte ki szabadidejét. A természet szeretete és a kővek, kőzetek, őskövületek csodálata átragadt ismerőseire, túratársaira. A Göcsej Turista Egyesület örökös tagjává választotta.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek 1972-től volt aktív és lelkes tagja, a 40 éves hűségéért 2012-ben kapta meg a *Sóltz Vilmos-émlékérmét*.

Szerető családja, rokonai, egykori munkatársai és barátai Zalaegerszegen február 27-én vettek Tőle búcsút és mondtak Neki utolsó Jó szerencsét!

Dallos Ferencné

Gyarmatiné Zakó Teréz (1949–2018)

Szomorúan értesültünk arról, hogy volt kolléganőnk, egykori egyesületi tagtársunk, *Gyarmatiné Zakó Teréz* okleveles geológus és geofizikus mérnök 2018. február 7-én Kecskeméten, két hónapig tartó súlyos betegség után elhunyt.

1949. február 8-án született Lentiben. Az általános iskola elvégzése után 1968-ban a nagykanizsai Zsigmond Vilmos Kőolajbányászati és Mélyfűrőipari Technikumban olajipari technikus oklevelet szerzett. 1972-ben Budapesten az Eötvös Loránd Tudományegyetemen geológus, 1978-ban a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen geofizikus mérnök diplomát szerzett. Számos hazai és külföldi továbbképzésen vett részt, melyeken gyarapította szakmai ismeretét a terepi geológia, szénhidrogén földtan, hidrogeológia és geofizika szakterületén.

Okleveles geológusként a hazai szénhidrogén-iparban kezdett el dolgozni és 2015-ös nyugdíjba vonulásáig itt dolgozott. Első munkahelye az OKGT Dunántúli Kutató és Feltáró Üzem, *Kiskunmajsai Üzemegységében* volt, ahol terepi geológusként számos jelentős szénhidrogén előfordulás fűrészes kutatásában vett részt, mint például Kiskunhalas-ÉK, Zsana-Észak, Kömpöc-Dél, Csólyospálos-Kelet.

1994–2003 között a MOL Rt. regionális operatív főgeológusi beosztásában irányította a terepi geológiai munkákat a kiskunmajsai területen. Kutató és feltáró fűrészes mélyítésénél, azok vizsgálatánál és kiképzésénél dolgozott. Közreműködött geo-műszaki, rétegvizsgálati és kiképzési tervek készítésében. Feladatai közé tartozott regionális kutatási programok kidolgozása, az elvégzett kutatási munkák befejező jelentéseinek összeállítása. 2003–2013 között a *MOL Nyrt. algyői területén* dolgozott terepi geológusként, ahol a feltárási- és kútkiképzési munkák mellett tevékenyen részt vett a Zsanai Földalatti Gáztároló bővítési és a Szőregi Földalatti Gáztárolót létesítési munkáiban is.

2013-ban csatlakozott a MOL Nyrt. egyik külföldi tevékenységet végző szervezetéhez (MOL Kalegran Ltd. Irak, Kurdisztán régió). Ez komoly kihívást jelentett életében. Nehéz, veszélyes körülmények között dolgozott, de feladatait sikeresen végrehajtotta. 2015-ben tért haza.

Olajipari tevékenysége mellett a geotermikus energia hasznosítása területén is végzett szakértői tevékenységet. Termálfürdők vízellátását kellett megoldani a régi olajipari kutak átképzésével (Csólyospálos, Csengele).

Hat cikke jelent meg magyar szakfolyóiratban. Tagja volt több szakmai egyesületnek (Magyarhoni Földtani Társulat, Geofizikai Egyesület, OMBKE).

Mindig lelkiismeretes, segítőkész volt. Teherbírása, tudása, lojalitása miatt példaként állítjuk a pályájukat kezdő fiatalok elé, akik beilleszkedésének segítésében, tanításában kimagasló munkát végzett. Munkássága során számos elismerést kapott.

Temetése Kiskunmajsán, 2018. február 13-án volt. Családtagjai mellett rokonai, ismerősei, számos volt kollégája kísérte utolsó útjára. Teréz, nyugodj békében!

Galicz Gergely

Machata Béla (1932–2018)

2018. február 16-án hosszú, súlyos betegség után elhunyt *Machata Béla* aranyokleveles villamosmérnök, a Bakonyi Bauxitbánya volt üzemfenntartási főmérnöke, az OMBKE székesfehérvári csoportjának tagja.

1932. december 11-én született a szlovákiai Nyitrakéren. Általános iskolai tanulmányait Iszkaszentgyörgyön, középiskolait Székesfehérváron, a József Attila Gimnáziumban végezte. Egyetemi diplomáját 1961-ben, a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karának Erősáramú szakán vette át.

Az egyetem elvégzése után az első munkahelye a *Tiszai Vegyi Kombinát*, ahol beruházási, műszaki kivitelezési területen az építési és szerelési munkák tervszerűségének ellenőrzésére volt a feladata. A kombinát beindulása után a Karbantartó Gyáregység villamos részlegének vezetője lett.

1963 végén került a *Fejér megyei Bauxitbányákhoz*, ahol főenergetikusként tevékenyen részt vett az újonnan induló bányaüzemek tervtanulmányainak, beruházási terveinek elkészítésében, beruházási-kivitelezési munkáinak irányításában, üzembe állításában. Feladata volt a külszíni és föld alatti villamos üzemvitel, valamint a karbantartási és javítási munkák irányítása és szervezése. A vállalatnál a főenergetikus, villamossági osztályvezető, üzemfenntartási osztályvezető, a Fejér megyei

Bauxitbányák és a Bakonyi Bauxitbányák összevonása után üzemfenntartási főmérnöki munkakörökben dolgozott 1991. január 1-ig, nyugdíjba vonulásáig.

A vállalatnál készült szabadalmak társ szerzője, ill. feltalálója.

Munkájának elismeréseként több kitüntetésben részesült: *Kiváló Dolgozó* (1975), *Bányászat Kiváló Dolgozója* (1969, 1976), *Bányászati Szolgálati Érdemérem* bronz, ezüst fokozat (1978, 1989), *Lenin-emlékplakett* (1977), *Munkaérdemrend bronz fokozata* (1983), *Kiváló Feltaláló Ezüstérem* (1987).

Nyugdíjasként több évig dolgozott az Országos Műszaki Múzeum székesfehérvári *Alumíniumipari Múzeumában*. Feladata volt a MAT több vállalatának megszűnése, illetve privatizálása után hátrahagyott írásos dokumentumok, tárgyak, fotók stb. archiválása.

Az OMBKE tagja 1965-től, a *Sóltz Vilmos-emlékérem* tulajdonosa.

A család tagjai, rokonai, munkatársai, kollégái, 2018. február 27-én a klopacska hangja mellett kísérték utolsó útjára a székesfehérvári Béla úti temetőben

Kreisler Károly